

Styrelsen Gävle Vatten AB

Hållbar vattenförsörjning Gävle – investering råvattenledning

Förslag på beslut

Gävle Vatten AB:s styrelse beslutar

- att godkänna ett genomförande av ett utökat råvattenuttag och en råvattenledning mellan Skutskär – Gävle – Valbo/Forsbacka med syfte att skapa långsiktiga förutsättningar för en hållbar vattenförsörjning
- att överlämna beslutet om uppdraget till Gävle kommun.

Ärendebeskrivning

Genom en ökad mängd råvatten av god kvalitet skapas goda förutsättningar för en robust och hållbar vattenförsörjning. Det möjliggör även en utveckling där råvatten kan användas för de ändamål som enbart kräver råvatten, till stor del obehandlat, för en mer hållbar och smartare dricksvattenanvändning. Genom att komplettera livsmedlet dricksvatten med produkten råvatten avlastas dricksvattenförsörjningen och det medger ett utökat kapacitetsutrymme.

Utifrån uppdrag från Gävle Vatten AB:s styrelse, bilaga 1 har utredningar skett inom ramen för en gemensam systemlösning med ett till vattenverk vid Mon för Älvkarleby och Gävle genomförts. Fokus har legat på miljödrom för vattenuttag från Dalälven och projektering för dricksvattenledning från Älvkarleby till Gävle. Utredningarna visar att samordning inom råvattenintag, förbehandling och ledningar bör ske.

Utredning har även skett för att belysa de tekniska och ekonomiska förutsättningar för samordning av dricksvattenledning och råvattenledning inom ramen för projekt FELIX 2.0 där Gävle Energi AB och Sandviken Energi AB ska knyta ihop fjärrvärmenäten och anlägga en fjärrvärmeledning mellan Gävle och Sandviken. Utredning visar att samordning bör ske för råvattenledning men att riskerna och nackdelarna för en dricksvattenledning inte uppvägs av samordningsvinsterna. Sträckan för ny råvattenledning påverkas av planerna på att skapa förutsättningar för verksamheters utveckling och etablering. Gävle Vatten AB:s behov är främst fram till Valbo varför delfinansiering krävs från Gävle kommun för sträcka mellan Valbo och Forsbacka. Förankring har skett med Sektorchef Styrning och stöd och Kommundirektör på Gävle kommun.

Ett genomförande kan påverka fastställd investeringsplan 2022 för Gävle Vatten AB. Då utfallet per år kan variera inom ramen och omvärldsläget är mycket osäkert med ökade kostnader och svårigheter att leverera vissa komponenter hanteras aktiviteten inom ramen för uppföljning vid bokslutet per sista april, T1.

Bakgrund

I nuläget finns vissa begränsningar i att ansluta fler till dricksvattenförsörjningen i Gävle tätort, främst berör det Valbo och Forsbacka. Ett omfattande arbete med att skapa en robust dricksvattenförsörjning för medborgarna och kunderna i Gävle kommun i närtid och för framtiden har pågått under många år. En rad åtgärder har genomförts och ytterligare åtgärder planeras under kommande 10 - 20 år. Åtgärderna berör såväl ökad kapacitet, förbättrad kvalitet, ökad redundans och ökat skydd.

Möjliga vattenresurser (råvatten som råvara till dricksvatten och vars ursprung är ytvatten eller grundvatten) för framtidens vattenförsörjning i närområdet har identifierats och utgör grund för den långsiktiga strategin för vattenförsörjningen. Den visar att de vattenresurser som finns att tillgå för Gävle tätort är grundvattnet i Gävle-Valboåsen (Överhärde, Nybo, Valbo, Gävle, Björke/Trödje), grundvattnet i Uppsalaåsen (Älvkarleby), Dalälven (Hedesunda, Skutskär) och Östersjön. För Gävle-Valboåsen nyttjas även ytvattnet i Gavleån för att både naturligt och konstgjort öka mängden grundvatten.

Ytvattnet från Gavleån kräver idag omfattande rening innan det fyller på grundvattnet i åsen. Då ytvattnet i hela Sverige blir mer och mer brunt (ökat innehåll av humus) bedöms omfattningen av reningen för ytvattnet från Gavleån behöva öka över tid. För att öka dricksvattenkapaciteten behövs över tid även mer ytvatten för att fylla på nya/ytterligare infiltrationsområden västerut i åsen. Kvalitetsförändringarna tillsammans med det reglerade flödet i Gavleån gör att det över tid vore önskvärt att komplettera med eller byta till ett annat ytvatten. Mer råvatten av god kvalitet genom ytvatten från Dalälven skapar bättre förutsättningar genom ett råvatten av bättre kvalitet samt mer jämn temperatur vilket möjliggör drift av anläggning året runt samt möjlighet till effektivisering och optimering.

Utredning av möjligheter att nyttja råvatten till verksamheter via vattenkiosk samt ledning för att avlasta dricksvattenförsörjningen pågår även inom området Testeboån via Sätra vattenverk.

Beslutsunderlag

Bilaga 1 Protokoll Gävle Vatten, 2021-06-10 §31 Hållbar vattenförsörjning Gävle – Uppdrag råvatten (Ärende 225597)

Föredragande i ärendet är Lena Blad, Vd.